

Sjørður Skaale

Edmund brýtur fólkatingsins reglur

Opið bræv til Edmund Joensen um spunasmið hansara, "Harra SMS"

Góði Edmund!

Í Danmark er ein fyrrverandi ráðharri - Troels Lund Poulsen - komin í óføri, tí ein spunasmiður hansara vildi sverta Helle Thorning Schmidt. Men hann breyt lógina, tí teir upplýsingar, hann læt pressuni, vóru í trúnaði. Og so vísti tað seg eisini, at teir vóru ósannir.

Tú hevur eisini ein spuna-smið, sum vanligu verður nevndur "Harra SMS". (Ella "Harra Sletta Mini Spor").

Og nú hevur tín spuna-smiður - sum jú skrivur tíni lesarabrøv - gjørt nakað tað sama.

Í grein mánadagin fortelur hann, hvat eg skal hava sagt á einum fundi í Føroya-nevndini.

Hetta er greitt brot á fólkatingsins reglugerð, sum sigur, at tað, sum fer fram í eini nevnd, er í trúnaði. Eftir ein fund hava nevndarlimir loyvi til at siga, hvat teir sjálvir hava sagt - men teir hava ikki loyvi til at siga, hvat onnur hava sagt.

Tað stendur m. a. í "Folketingets Forretningsorden" § 8, stk 7: "Deltagerne i et lukket udvalgsmøde må ikke videregive oplysninger

om forhandlingerne til offentligheden, medmindre udvalget har besluttet andet."

Tað stendur eisini sera greitt í teirri "Håndbog om folketingsarbejdet", sum tú hevur fingið útflýggjaða: "... folketingsmedlemmer, ministre og embedsmænd må ikke referere over for andre, hvad der er blevet sagt under forhandlingerne i udvalget. Det er altså ikke tilladt at referere de synspunkter, vurderinger og argumenter, som andre udvalgsmedlemmer eller ministeren har fremført på udvalgets møde."

Hesar reglur hevur tú brotið, Edmund. Og minst til: tú stendur einsamallur til svars fyri tað, sum tú letur SMS skriva.

Men tú hevur ikki bara brotið formligu reglur fólkatingsins. Tú hevur eisini brotið allar reglur um sømiligan atburð. Tí tað, sum SMS sigur í tínum navni, er jú kolasvørt lygn.

Eg hevði á umrødda fundi eina framløgu um Føroyar, og øll tey, sum vóru til staðar vita, at hon ikki á nakran hátt var partapolitiskt litað.

Tað er eingin ivi um, at

tú hevði fingið trupulleikar, um eg hevði klagt teg til formanssskapin. Tí sum skrivað stendur: "Hvis et folketingsmedlem udtaler sig offentligt på en måde, som klart er i strid med tavshedspligten, bliver det påtalt af Folketingets Præsidium."

Men eg havi kortini valt at lata tað fara hesaferð. Ikki minst tí at tað hevði skatt umdømi Føroya á Fólkatungi.

Men næstu ferð fari eg víðari við tí. So vita tit tað - tú og SMS.

Slepp tær av við SMS

Eg hevði annars vónað, at vit finga eitt gott samstarv á fólkatungi. Men so leingi tú letur SMS bera seg soleiðis at, verður trupult at hava nakað sum helst samstarv.

Og tað eru ikki bara viðurskiftini millum okkum, sum SMS kann oyðileggja. Hevði eg klagt um hetta málið, hevði tað eisini skatt títt umdømi millum aðrar fólkatingslimir.

Og tað eru eisini aðrar orsøkir til, at tú átti at ansa tær fyri SMS. Tað eru jú ikki smávegis upphæddir, ið tú rindar honum fyri at

skriva hesi mangan perfidu lesarabrøvini. Og tað er jú ikki tilíkt, pengarnir tú færst frá Fólkatunginum eru ætlaðir til.

Dimmalætting tók einaferð til viðgerðar tær ovurhonds upphæddir, ið tú nýtir til "ráðgevarar". Men Dimma slepti skjótt málinum aftur. Hevði tann meiri áhaldandi danska pressan farið at kanna tað, hevði tú kanska ikki sloppið so lætt...

Eitt afturat:

Tú veitst væl, at SMS bara er í tínum parti, tí tú rindar honum pengar fyri tað. Tú veitst væl, at hansara persónligi integritetur er sera avmarkaður. At hann altíð er til sølu, og altíð meinar tað, sum hann fær mest pengar fyri at meina.

Heldur tú tað vera serliga gagnligt fyri politiska lívið, at tað verður stýrt av slíkum spunasmiðum, ið altíð fara hagar, sum pengarnir eru, uttan nakran helst áhuga fyri politiskum virðum og innihaldi?

Svarið er sjálvsagt nei. Og tað er enn ein orsøk til, at tú átti at sloppið tær av við "Harra SMS".

at skrumbla ígjøgnum, fáa alneyðuga og gjølla viðgerð. Málið er, at gera eina ófullfíggaða og óveruliga figggjarlóg, munandi meira fullfíggaða og veruliga.

Fíggarnevdin kann bota um figggjarlógina

Fíggarlógaruppskotið hjá BADH skal nú gjølla viðgerast í Løgtinginum og í Fíggarnevdini har vit fara at gera okkara til, at gera neyðugar tillagingar, ið skulu til fyri at bota um figggjarlógina, og tryggja at tey stórmálini, ið ætlanin er

Mortan Johannesen
útróðrarmaður

Meg minnist – ein áhuga-verd kanning

Vártúrin í 1972 við Brandi Sigmundarson var eg sjávlur skipari, mann- ingin taldi 48 mans, vit fiskaðu í tí kanadiska Golfinum.

Toskurin, vit finga, bleiv flaktur og síðani saltaður, livurin bleiv smeltað til lýsi, og tað sum var ov smátt at flekja bleiv gjørt til fiskamjøl – tá í tíðini fyri 40 árum síðani, kom alt til hólðar.

Føroyskir trolarar og línuskip hvødu tá bestu góðsku á saltfiski í kapping við bæði norðmenn, íslendingar og týskarar, hetta var eisini galdandi fyri tað lýsið, sum teir føroysku bátarnir framleiddu.

Tá vit so vóru oljubrendir, máttu vit suður til Halifax at bunkra, tað var stytsta leið fyri at fáa ungoju, sum damptrolararnir brúktu.

Halifax er høvuðsstaður í Nova Skotia, ein landsparutr í Kanada.

Fyrstu ferð eg var í Halifax var í 1962 bert 19 ára gamal. Har búðu nakrir føroyingar, sum høvdu sett búgv har, serliga var tað skopuningar, sum høvdu siglt við trolara har yviri í tjúgu- og tredivunum.

Ein teirra, sum beliv verandi har yviri, var Sigurd í Puntabyrgi, hann var ættaður av Tvøroyri, kona hansara kallaðist Dorteia, hon var ættað úr Skopun. Minnist væl henda vakra vælbygda mannin, Sigurd, bæði hann og konan vóru umborð hjá okkum, og blíðskapðurin var stórur, sum vit góvu teimum, tey finga skerpikjøt, turran fisk og spik og annan føroyskan mat, hetta var

jú so forkunnugt at fáa. Sigurd var trolaraskipari har í nógv ár, hann flutti ongantíð heimaftur til Føroyar.

Aftur til 1972. Sami umboðsmaður, sum vit høvdu havt í heili 11 ár, kendi okkum væl, og vit kendu teir. Eg havi onkuntíð nevnt fyri honum, at menninir umborð, tá tað var kalt heilt niður í 15 til 20 kuldastig, fóru aftur í lýsisemltarið at fáa sær eina lítla oysu sum altíð hekk har, av heitum nýgjørdum lýsi. Tað vardi so væl ímóti kulda, tað var jú arbeið á opnum dekki.

Ta einu ferðina, vit komu inn, vísti umboðsmaðurin mær eina sera áhugaverda kann- ing, sum var gjørd av fiskimonnum við kanad- isku eysturstrondina. Orsøkin til hesa kanning var tann, at hesir menn sóu nógv betur í myrkri, enn tann vanligi kanadi- arin.

Niðurstøðan av kann- ingini var púra greið, hesir fiskimenn ótu nógv meiri fisk enn onnur, serliga var tað livurin, sum gjørdi sýnið hjá teimum munandi betur.

Hetta fær meg at hugsa um tær kanningar, sum nú verða gjørdar her á landi, at um ein etur grind og spik, so verður ein býttur, um tú etur kjøt av seyði, sum hevur gingið á týrvingarplásssi, so verður ein blýfor- giftingaður.

Góðu granskarar, komið fram við onkrum góðum og positivum kanningum, tí tað hava vit brúk fyri.

www.sosialurin.fo

turímóti fáa hesi reallønarminking vegna ta prishækking, ið kann standast av, at 265 mió. kr. í skattalættum til hægri inntøkurnar. Hartil kemur, at skattingin av lágum og høgum pensjónum framyvir vil verða 40%, ið er ein lætti fyri høgur pensjónir og ein hækking fyri lágar pensjónir.

Takið fatur í veruligu avbjóðingunum – nú !

Allur heimurin hevur nú í fleiri ár verið í figggjar- og búskaparkreppu. Føroyar eru eisini raktar. Higartil er onki ítøkiligt gjørt fyri at fremja alneyðugar nýskipanir innan fiskivinnu, pensjón, komm- unur, skúlar og fyrisiting okkara. Alneyðugt at tíð og orka verður brúkt til at tillaga okkara samfelag sum skjótast, soleiðis at vit fáa eitt so gott samfelag sum møguligt fyri allar føroyingar.